

Kontor/afdeling

Center for VE

Dato

27. maj 2021

J nr. 2020-6429

Appendiks til den sammenfattende redegørelse for SMV af Planen for Thor Havvindmøllepark

Indledning

Der blev i forbindelse med afgrænsningen af den strategiske miljøvurdering (SMV) af Planen for Thor Havvindmøllepark i foråret 2020 gennemført en offentlig høring (1. offentlighedsfase), hvor borgere, myndigheder og øvrige interessenter havde mulighed for at indsende ideer og forslag til dels den strategiske miljøvurdering af planen for Thor og dels miljøvurderingen (VVM) af det konkrete landanlæg for Thor. Høringen løb fra 24. april til 29. maj 2020, hvor Energistyrelsen og Miljøstyrelsen modtog i alt 67 høringssvar. De fleste høringssvar var fra berørte borgere, herunder borgergrupper, men der indkom også høringssvar fra foreninger, myndigheder, og øvrige interessenter, mv. En samlet oversigt findes i afsnit 2 nedenfor.

Nedenfor fremgår en opsummering af høringssvarene, samt Energistyrelsens håndtering af svarene i afgrænsningsudtalelsen, som har dannet ramme for udarbejdelsen for miljøvurderingen af planen. Afgrænsningsudtalelsen for miljøvurderingen af planen af 23. juni 2020 er offentliggjort på Energistyrelsens hjemmeside¹. Miljøstyrelsen har desuden udarbejdet en afgrænsningsudtalelse for VVM af landanlægget, som både kan findes på Energistyrelsens hjemmeside og på Miljøstyrelsens hjemmeside.

I tillæg til Energistyrelsens håndtering af høringssvar ifm. afgrænsningsudtalelsen for miljøvurderingen af planen for Thor var der blandt de indkomne høringssvar en række spørgsmål og forslag til bl.a. processen samt holdninger til projektet mv., som ikke er medtaget i afgrænsningen af miljørapporten, da det falder uden for rammerne af denne. Disse er i stedet adresseret i denne opsamling af alle høringssvarene fra 1. offentlighedsfase, hvor de er rubriceret under de afsnit, som benævnes "*Energistyrelsens øvrige bemærkninger til høringssvarene, som ikke har kunnet adresseres i afgrænsningsnotatet af juni 2020*".

I opsamlingen behandles først høringssvar vedrørende anlægget på havet og derefter høringssvar vedrørende landanlægget.

---

¹ <https://ens.dk/ansvarsomraader/vindenergi/udbud-paa-havvindmoelleomraadet/thor-havvindmoellepark-0#materiale>

1. Opsummering af indkomne høringssvar og håndtering af høringssvarene ifm. afgrænsning af SMV af Planen for Thor

Høringssvar vedrørende forhold på havet

A. Visuelle forhold og landskab

Hørings svar (Aktnr.)	Opsummering af høringssvar
1, 5, 6, 9, 14, 15, 16, 17, 19, 22, 23, 24, 28, 33, 36, 40, 41, 42, 45, 49, 53, 54, 57, 60, 69	<p>Flere høringssvar peger på den uberørte og storslåede natur langs Vestkysten, som vil blive påvirket af Thor Havvindmøllepark. Det bemærkes, at denne påvirkning er af en markant karakter, når møllerne placeres i den foreslåede afstand på min. 20 km, hvor de er synlige fra kysten og vil være meget forstyrrende for udsynet over Vesterhavet. Enkelte bemærker også udsynet i aftentimerne, hvor solnedgangen vil være stærk påvirket af synlige havvindmøller.</p> <p>Flere høringssvar påpeger vigtigheden af retvisende visualiseringer. Flere høringssvar påpeger, at visualiseringerne også bør foretages fra højtliggende områder, hvor møllerne vil være mere synlige. Her nævnes Bovbjerg Fyr og Fjaltring, da det er en del af Geopark Vestjylland. Enkelte høringssvar bemærker, at skyggekast bør undersøges.</p> <p>Et høringssvar bemærker, at det ikke er lovpligtigt at udarbejde visualiseringsmateriale i SMV'en, men har dog forståelse for vigtigheden af det i forbindelse med borgerinddragelse. Høringssvaret bemærker, at visualiseringsmaterialet ikke bør omfatte forskellige opstillingsmønstre, men i stedet begrænses til få vindmøller i varierende totalhøjder på varierende afstand af kysten. Samtidigt bemærkes det, at man kraftigt bør understrege, at eventuelle visualiseringer foretages på et meget overordnet niveau med kommercielt tilgængelige vindmøller. Høringssvaret bemærker også, at Energistyrelsen i den sammenhæng bør kommunikere, at der i forbindelse med det konkrete projekt vil tilvejebringes en mere udførlig vurdering af den visuelle påvirkning fra vindmølleparken.</p> <p><u>Energistyrelsens håndtering af høringssvar i afgrænsningsnotatet (juni 2020)</u></p> <p>Energistyrelsen har inddraget høringssvarene i afgrænsningen og har i afgrænsningsudtalelsen fastsat, at der skulle udarbejdes både en visibilitetsanalyse, der viser, hvor synlige møllerne i en kommende Thor Havvindmøllepark kan forventes at være set fra kysten, og eksempelvisualiseringer, der kan give et realistisk indtryk af den visuelle påvirkning fra havvindmølleparken herunder kumulativt ift. Vesterhav Syd og Nord, der fra visse vinkler vil overlappe visuelt med Thor Havvindmøllepark.</p> <p>Energistyrelsen understreger, at eksempelvisualiseringerne til SMV'en ikke er egentlige visualiseringer af det endelige projekt, da hverken opstillingsmønster eller møllehøjde kendes på nuværende tidspunkt. De forventede visuelle påvirkninger fra det konkrete projekt vil således blive belyst i den senere miljøvurdering af det konkrete projekt (VVM).</p> <p><u>Energistyrelsens øvrige bemærkninger til høringssvarene, som ikke har kunnet adresseres i afgrænsningsnotatet af juni 2020</u></p>

	<p>I forhold til bemærkningen om, at skyggekast bør undersøges, går Energistyrelsen ud fra, at der her henvises til de skyggekast, som vingerne på vindmøllerne kan generere, når man befinder sig inden for en rimelig afstand af en vindmølle, og som kan være til gene for naboer. Der er ikke fastsat danske grænseværdier for skyggekast, men det anbefales, at det ved planlægningen for vindmøller sikres, at nabobeboelser ikke påføres et samlet skyggekast i mere end 10 timer om året. Det vil imidlertid ikke være muligt at registrere sådanne skyggekast fra vindmøller placeret min. 20 km væk, idet skyggekast kun forekommer i kort afstand til vindmøller. Der vil således ikke være skyggekast til gene for naboer fra en kommende Thor Havvindmøllepark, og det indgår derfor ikke i SMV'en som et miljøforhold, der skal belyses nærmere.</p>
--	--

B. Støjpåvirkning og sundhed

Hørings svar (Aktnr.)	Opsummering af høringssvar
24, 50, 51, 59, 60	<p>Et høringssvar bemærker, at støjpåvirkningen bør undersøges med fokus på situationer med stærk vind fra vest samt at støjberegningerne bør foretages i henhold til BAT samt bør tage højde for underlaget lyden udbredes over.</p> <p>Et høringssvar bemærker, at det på side 27 i udkast til afgrænsningsudtalelsen fremgår, at Thor Havvindmøllepark forventes at overholde de <i>vejledende</i> støjgrænser, hvortil det bemærkes, at der kun findes <i>bindende</i> støjgrænser, der fremgår af Miljø- og Fødevarerministeriets bekendtgørelse om støj fra vindmøller. Det bemærkes desuden, at det er anført i afgrænsningsudtalelsen, at det skal fremgå klart af miljørapporten, at der ikke er tale om konkrete støjberegninger eller konkrete vurderinger, men at støjpåvirkningen udelukkende behandles på et generelt niveau. Til dette anbefaler høringssvaret, at det i såvel debatoplæg som afgrænsningsudtalelse anføres, at der senere i forbindelse med vurdering af det konkrete projekt vil blive gennemført konkrete støjberegninger.</p> <p>Et høringssvar bemærker, at støjpåvirkningen fra Thor Havvindmøllepark forventes at være ubetydelig, men at man bør være opmærksom på den nye Støjbekendtgørelses (2019) metode for beregning af støj og den seneste praktiske erfaring med dette fra Kriegers Flak og Vesterhav Syd og Nord. Herunder i relation til multiple refleksioner og kumulative effekter fra landmøller. I henhold til bekendtgørelsen omfattes støjemission fra havvindmøller ikke af de kumulative støjberegninger.</p> <p><u>Energistyrelsens håndtering af høringssvar i afgrænsningsnotatet (juni 2020)</u></p> <p>Energistyrelsen har inddraget høringssvarene i afgrænsningen og har præciseret, at der er tale om gældende støjgrænser og ikke vejledende (<u>afgrænsningsudtalelsen s. 11</u>). I afgrænsningsudtalelsen er det fastsat, at SMV'en skal indeholde en vurdering af, om Thor Havvindmøllepark kan forventes at overholde de gældende støjgrænser for vindmøllestøj, jf. støjbekendtgørelsen. Det er præciseret, at der ikke er tale om egentlige støjberegninger fra det konkrete projekt, da vindmølletypen, der skal opstilles i projektet, ikke kendes på nuværende tidspunkt, men at der er tale om en overordnet vurdering.</p>

C. Signaler (lys, radarer)

Hørings svar (Aktnr.)	Opsummering af høringssvar
2, 14, 24, 34, 41, 69	<p>Flere høringssvar bemærker, at lysmarkeringen på møllerne bør afskærmes, så de ikke kan ses nedefra, være radarstyrede så de ikke lyser konstant, begrænses om natten, og at lyssignaleringens påvirkning generelt undersøges. Et høringssvar bemærker, at lyssignaleringen helst bør fjernes, hvis det kan erstattes af anden teknologi.</p> <p>Et høringssvar bemærker, at vindmøllernes potentielle påvirkning på radarer bør undersøges nærmere, og at en formodning om påvirkning af radarovervågningsbilleder kan foranledige behov for nærmere analyser og evt. afværgeforanstaltninger der måtte blive nødvendige.</p> <p><u>Energistyrelsens håndtering af høringssvar i afgrænsningsnotatet (juni 2020)</u> Energistyrelsen har inddraget høringssvarene i afgrænsningen og har fastsat, at der i SMV'en skal være en vurdering af den forventede påvirkning på radarer og radiokæder, hvor der også skal tages højde for eventuelle senere nødvendige vurderinger.</p> <p><u>Energistyrelsens øvrige bemærkninger til høringssvarene, som ikke har kunnet adresseres i afgrænsningsnotatet af juni 2020²</u></p> <p><u>Lysmarkering</u> Forhold vedrørende lovpligtig lysmarkering af møllerne, herunder om der vil være mulighed for radarstyring af lysmarkeringen, håndteres ikke i SMV'en, da det afhænger af det konkrete projekt.</p>

D. Marint dyreliv og natur

Hørings svar (Aktnr.)	Opsummering af høringssvar
24, 25, 32, 44, 50, 51, 60, 64	<p>Enkelte høringssvar bemærker, at påvirkningen af fisk, fugle (inkl. trækfugle) og pattedyr bør undersøges, og at påvirkningen på RAMSAR- områder og fuglebeskyttelsesområder skal undersøges. Et høringssvar bemærker, at det bør belyses i hvilken grad hesterejerne på Vestkysten påvirkes af de kabler, der graves ned i havbunden. Især omkring ilandføringen med fokus på hvordan rejerne krydser kablet med henvisning til Horns Rev 1 og Horns Rev 2, hvor det er observeret, at rejerne ikke trækker over kablerne.</p>

² Som nævnt i indledningen til notatet, er høringssvar som ikke er direkte rettet mod afgrænsning af miljørapporten ikke medtaget i afgrænsningen, da det falder uden for rammerne af SMV'en.

Et høringssvar bemærker, at det bør undersøges, hvad der lever i de øverste 30 cm af havbunden for at kunne vurdere, om det er et område med stor faunadiversitet, og at det bør vurderes, hvordan møllefundamenter påvirker biodiversiteten i området fra kunstig revdannelse. Høringssvaret påpeger, at fundamenterne bør udformes, så de får mest mulig revstruktur.

Et høringssvar bemærker, at der bør være særlig opmærksomhed på trækfugle (med fokus på tab af habitat, hindring af fuglenes bevægelsesmønstre og kollisionsrisiko), og at parken ikke placeres på tværs af trækruter. Det bemærkes, at flere arter bruger de danske farvande som fourageringsområder på deres trækruter, hvorfor påvirkningen på ynglende og overvintrende fugle bør undersøges. Fuglenes daglige flyvninger bør også kortlægges. Det bemærkes, at undersøgelsen bør bygge på nye data/feltundersøgelser omkring fuglenes forekomster og trækruter/adfærd i området, herunder også hvilken flyvehøjde fuglene flyver i, da dette kan have indflydelse på den type af mølle, der anvendes i parken (fx afstand fra vingespids til vandoverflade). Det bemærkes, at der bør etableres en monitoreringsindsats omkring påvirkningen af Vesterhav Nord og Syd Havvindmøllepark og Thor Havvindmøllepark på fuglelivet.

Et høringssvar bemærker, at det i kommentarerne til afgrænsningsnotatet bør fremgå mere præcist, at der ikke er overlap mellem habitatområde no. 58 – Nissum Fjord og projektområdet, og at der derfor kun kan ske indirekte påvirkninger. Høringssvaret påpeger ligeledes, at mulige påvirkninger af bilag IV-arter i projektkorridorerne bør inkluderes.

Et høringssvar bemærker, at det ikke er nødvendigt at gennemføre specifikke undersøgelser af den marine flora og fauna for sandbund, idet data fra Horns Rev 3 kan anvendes. Det bemærkes i samme høringssvar, at der ikke er videnskabeligt belæg for, at vindmøllestøj i driftsfasen påvirker havpattedyr, men at flere undersøgelser peger på, at havpattedyr ikke undgår havvindmølleparker. Høringssvaret bemærker også, at fossile energikilder kan have en positiv effekt på fuglebestande, der er i tilbagegang pga. klimaforandringer og anbefaler, at de foretagne fugletællinger suppleres med erfaringer fra andre danske samt udenlandske projekter tæt på Danmark, såfremt data er tilgængeligt. Det bemærkes desuden, at der ikke er videnskabeligt belæg for at ændring i udformning og placering af havvindmølleparker mindsker påvirkning af fødesøgende havfugle, da det afhænger af den enkelte art.

Et høringssvar bemærker, at miljørapporten bør redegøre for risikoen for, at sedimentspredning kan udgøre en barriere for fisk, der vandrer fra havet op i målsatte vandløb. Høringssvaret nævner desuden, at der bør vurderes, om etableringen af kunstige rev vil bidrage til gunstige forhold for invasive arter i området med konsekvenser for økosystemet. Høringssvaret nævner desuden, at der i forhold til frigivelse af miljøfremmede stoffer og næringsstoffer skal ske vurdering i henhold til de relevante deskriptorer og målsætninger i medfør af havstrategidirektivet og vandrammedirektivet, herunder hvilke konkrete hav- og kystvandområder samt vandløb, der vil kunne blive direkte og indirekte påvirket, samt om projektet er i overensstemmelse med de gældende indsatsprogrammer. Det bemærkes også, at miljørapporten på et overordnet niveau bør redegøre for lokaliseringen af havanlægget i

forhold til det nationale overvågningsprogram for havstrategidirektivet og det nationale overvågningsprogram for vandmiljø og natur (NOVANA), herunder også aktiviteter i anlægsfasen. Yderligere bemærkes i forhold til habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet, at der ikke kun skal vurderes påvirkninger af fugles hovedtræk, men også fourageringstræk.

Et høringssvar bemærker, at konsekvensvurderingen af støj i SMV'en bør baseres på "frequency weighted underwater noise calculations" samt at støjpåvirkninger for pilotering bør inkluderes i VVM'en, men ikke støj fra skibstrafik, hvorfor der vil differentieres mellem hård pulserende støj (fra "impact driving") og konstant støj fra skibe. Høringssvaret anbefaler at "vibrating" pilotering inkluderes i SMV'en, da denne installationsmetode vil svare i støjniveau til skibstrafik. Høringssvaret bemærker desuden, at der er begrænset viden om konsekvenserne af støj på marine pattedyr (især lagsigtede konsekvenser), hvorfor der anmodes om, at SMV'en ikke pålægger krav, der ikke kan bekræftes ved brug af eksisterende vurderingsmetoder og viden.

Energistyrelsens håndtering af høringssvar i afgrænsningsnotatet (juni 2020)

Energistyrelsen har i afgrænsningen fastsat, at SMV'en skal indeholde en vurdering af en havvindmølleparks forventede påvirkning på den marine flora og fauna i anlægs- såvel som driftsfasen, herunder om området udgør et vigtigt gyde-, føde- eller opvækstområde for fisk. Det fremgår også af afgrænsningsudtalelsen, at vurderingen ift. den marine flora og fauna skal ske i henhold til relevante beskyttelsesbestemmelser og målsætninger, herunder i medfør af havstrategidirektivet. Det fremgår også af afgrænsningsudtalelsen, at påvirkningen på vandkvalitet fra bl.a. sedimentspredning i anlægsfasen skal indgå i forhold til, om projektet kan forventes etableret i overensstemmelse med indsatsplaner, krav og målsætninger i vandområdeplanerne og i medfør af havstrategien.

På baggrund af høringssvarene er det præciseret, at der også skal foretages en vurdering af forventede effekter ift. kunstig revdannelse, og om elkabler kan forventes at medføre en påvirkning på arter, der trækker hen over kablerne, f.eks. rejer.

I forhold til påvirkning af havpattedyr fremgår det af afgrænsningsudtalelsen, at SMV'en skal indeholde en vurdering af den potentielle påvirkning på havpattedyr, som skal godtgøre, at en havvindmøllepark kan etableres i overensstemmelse med relevante beskyttelsesbestemmelser og retningslinjer for undervandsstøj. Det fremgår også, at der er tale om en overordnet vurdering, da den konkrete mølletyper og funderingsmetode endnu ikke kendes. På baggrund af høringssvar er det præciseret, at vibrering af fundamenter også skal indgå i vurderingen, og at vurdering af anlægstøj fra skibe ikke er en del af SMV'en. I forbindelse med afgrænsningen af en kommende miljøvurdering af det konkrete projekt (VVM) vil Energistyrelsen tage stilling til, om støj fra skibe skal indgå.

I forhold til påvirkningen af fugle fremgår det af afgrænsningsudtalelsen, at SMV'en skal indeholde en vurdering af den potentielle påvirkning på fugle fra fortrængning, barriereeffekter såvel som kollisionsrisiko. På baggrund af høringssvar er det præciseret,

	<p>at både sæsontræk og fourageringstræk skal indgå i vurderingen. Det fremgår ligeledes, at vurderingen skal forholde sig til både nationale og internationale beskyttelsesbestemmelser og målsætninger, og at der skal være særligt fokus på potentielle kumulative effekter med øvrige havvindmølleparker. Det fremgår ligeledes, at der skal foretages en konsekvensvurdering, såfremt væsentlige påvirkninger af fuglebeskyttelsesområder ikke kan udelukkes.</p>
--	--

E. Erhverv og beskæftigelse

Høring-svar (Aktr.)	Opsummering af høringsvar
1, 24, 34, 35, 40, 51, 57, 60	<p>Flere høringsvar bemærker, at de socioøkonomiske effekter, herunder jobeffekten i såvel anlægs- som driftsfasen, bør undersøges. Flere påpeger også påvirkning af fiskeriet, hvor enkelte mener, at det ville give mere plads til fiskeriet, hvis Vesterhav Syd og Nord Havvindmøllepark lægges sammen med Thor og denne øges til 1.000 MW.</p> <p>Det bemærkes også, at for at kunne estimere fiskeriets omfang inden for området bør data fra Fiskeristyrelsen inddrages, så det kan danne grundlag for design af parken. Data for fiskeressourcen bør suppleres med fiskeridata, logbogsdata og VMS-data.</p> <p><u>Energistyrelsens håndtering af høringsvar i afgrænsningsnotatet (juni 2020)</u></p> <p>Det fremgår af afgrænsningsudtalelsen, at SMV'en skal indeholde en vurdering af en kommende havvindmølleparks påvirkning på fiskeri som et materielt gode. Vurderingen skal dog ikke omfatte erhvervsøkonomiske eller konkurrencemæssige effekter eller lign., da dette ikke indgår i en miljøvurdering. Det kan dog bemærkes, at etableringen af Thor Havvindmøllepark forventes at skabe en positiv og mærkbar jobskabelse.</p> <p><u>Energistyrelsens øvrige bemærkninger til høringsvarene, som ikke har kunnet adresseres i afgrænsningsnotatet af juni 2020</u></p> <p>I forhold til høringsvaret om, at fiskeriets omfang skal vurderes i relation til det endelige design og layout af parken, vil dette blive håndteret i forbindelse med miljøvurderingen (VVM) af det konkrete projekt, når mølletyper, funderingsmetode og opstillingsmønster kendes. Energistyrelsen skal yderligere gøre opmærksom på, at det allerede fremgår af modeltilladelsen til Thor, at koncessionshaver skal tage kontakt til erhvervsfiskerne i området med henblik på at forhandle om eventuel erstatning efter fiskerilovens §§ 76-80, jf. lovbekendtgørelse nr. 261 af 21. marts 2019 med senere ændringer for så vidt angår dokumenterede tab. Det fremgår desuden, at spørgsmålet om erstatning for gener for fiskeriet under anlægsfasen og for permanente tab og størrelsen af den eventuelle erstatning så vidt muligt bør fastlægges inden anlægsfasen.</p> <p>Høringsvar, som ikke er direkte rettet mod afgrænsning af miljørapporten, men som fx er et udtryk for en holdning til projektet mv., er ikke medtaget i afgrænsningen, da det falder uden for rammerne af miljørapporten.</p>

F. Turisme og rekreative interesser

Høring-svar (Aktnr.)	Opsummering af høringssvar
5, 6, 9, 14, 15, 19, 22, 24, 26, 28, 41, 54, 55	<p>Flere høringssvar bemærker, at Thor Havvindmøllepark vil påvirke turismen negativt og gøre udlejning af sommerhuse sværere, hvorfor de økonomiske konsekvenser som følge af parken bør undersøges. Det bemærkes også, at den rekreative værdi formindskes, hvis den frie udsigt over Vesterhavet brydes. Et enkelt høringssvar peger på, at etableringen af havvindmølleparker generelt vil øge modstanden fra borgere, der lever af turisme eller udlejning af huse.</p> <p>Høringssvar nævner dog også, at Thor Havvindmøllepark kan bruges til at fremme turisme i området og fx kunne en del af indtjeningen understøtte partnerskabet for Vestkystturisme, herunder en formidlingsplatform om parken, som kunne blive en turistattraktion. Et andet høringssvar bemærker, at der evt. ved landanlægget på Volder Mark kunne etableres et besøgscenter som turistattraktion for Thor Havvindmøllepark.</p> <p><u>Energistyrelsens øvrige bemærkninger til høringssvarene, som ikke har kunnet adresseres i afgrænsningsnotatet af juni 2020</u></p> <p>Høringssvar som ikke er direkte rettet mod afgrænsning af miljørapporten er som nævnt ovenfor ikke medtaget i afgrænsningen, da det falder uden for rammerne af SMV'en.</p> <p>Energistyrelsen har i afgrænsningsudtalelsen stillet krav om, at SMV'en skal indeholde en vurdering af den forventede visuelle påvirkning og en vurdering af betydningen for landskabsoplevelsen og den rekreative værdi af området. SMV'en skal dog ikke indeholde en vurdering af erhvervsøkonomiske effekter på turismeerhvervet eller lign., herunder en vurdering af betydningen på ejendomsværdien, da dette falder uden for rammerne af SMV'en.</p>

G. Placering og udformning af havvindmøllepark samt råstoffer

Høring-svar (Aktnr.)	Opsummering af høringssvar
6, 7, 9, 16, 17, 18, 19, 22, 24, 26, 28, 36, 39, 40, 41, 42, 43, 45, 49, 51, 54,	<p>Placering og udformning af havvindmøllepark</p> <p>Flere høringssvar bemærker, at både Thor Havvindmøllepark og havvindmøller generelt bør placeres, så de ikke kan ses fra land. Der stilles således spørgsmålstegn ved den valgte afstand på 20 km, og det påpeges, at afstanden til kysten burde være større.</p> <p>Nogle høringssvar foreslår, at parken placeres 30 eller 60 km fra kysten. Endvidere foreslår flere, at møllerne bør placeres yderst/længst vest på i forundersøgelingsområdet, og et enkelt høringssvar nævner, at møllerne ikke bør placeres på en lang linje.</p> <p>Et høringssvar bemærker også, at det af Energiaftale af 29. juni 2018 fremgår, at parkerne skal bygges <i>'langt fra vores kystlinjer'</i>, og at dette ikke er opfyldt med</p>

<p>61, 65, 66,</p>	<p>placeringen 20 km fra kysten. Høringssvar bemærker endvidere, at det bør være staten og ikke budvinder, der definerer præcist, hvor i koncessionsområdet møllerne skal stå.</p> <p>Der er også høringssvar, som giver opbakning til parkens placering og derudover fremhæves dens placering ud for Thorsminde, da her er relativt få sommerhuse.</p> <p>Et høringssvar bemærker, at SMV'en bør inkludere fire eksportkabler fra offshore transformerstation til koncessionshaverens kystnære transformerstation (substation). Det bemærkes, at der i folderen fra første høring side 11 står, at kabeltracéet på 300 meters bredde indsnævres til 50-70 meter, når den præcise kabellægning er fundet. Det bemærkes, at dette bør øges til 100-150 meter, når fire eksportkabler fra offshore transformerstationen til koncessionshavers kystnære transformerstation vurderes. Desuden bør "the resulting area of restrictions" over kablerne øges til 30 meters bredde.</p> <p>Endelig er der et høringssvar, som bemærker, at den møllehøjde, der skal undersøges, bør øges til 280 meter.</p> <p>Råstoffer</p> <p>Et høringssvar bemærker, at der lige øst for forundersøgelsesområdet er indmeldt områder til havplanen som potentielle råstofområder, hvor der er afsat søkabeltracé gennem. Det ønskes derfor belyst i hvilket omfang, dette får betydning for eventuel fremtidig indvinding, herunder om der bliver en sikkerhedszone omkring kabeltracéerne. Hertil kommer, at Kystdirektoratet har et eksisterende indvindingsområde, kaldet 562-AD Ferring, som høringssvaret antager ikke påvirkes hverken under anlægs- eller driftsfasen.</p> <p>Et høringssvar bemærker, at der inden for det udpegede område findes kortlagte råstofforekomster, der kan blive relevante at indvinde på et tidspunkt, og at disse arealer så vidt muligt bør friholdes. Desuden foreslås det, at det som en del af et evt. forundersøgningsprogram afklares, om der er andre råstoffressourcer til stede end de allerede kortlagte. Afslutningsvis bemærkes det, at det udpegede område grænser meget tæt på ad nogle tidligere råstoffefterforskningsområder, der kan blive til fremtidige indvindingsområder (fællesområder), og at påvirkningen og muligheden for at udnytte disse bør indgå i miljøvurderingen.</p> <p><u>Energistyrelsens håndtering af høringssvar i afgrænsningsnotatet (juni 2020)</u></p> <p>Det fremgår af afgrænsningsudtalelsen, at SMV'en skal indeholde en vurdering af den visuelle påvirkning i form af både en visibilitetsanalyse samt eksempelvisualiseringer, og at der desuden skal være en beskrivelse af fravalgte alternativer. Derudover fremgår det af afgrænsningsudtalelsen, at SMV'en, hvor relevant, skal indeholde anbefalinger i forhold til at undgå eller mindske miljøpåvirkninger.</p> <p>Derudover skal det bemærkes, at overvejelser om visuelle effekter indgår i Energistyrelsens placering af parken i form af det udbudte indskrænkede område på 286 km² inden for forundersøgelsesområdet på 440 km². Det politiske mandat er dog, at parken skal placeres inden for området og med de i udbuddet aftalte rammer. Det betyder også, at koncessionsvinderen med den aftalte buffer på 30 % vil indskrænke</p>
------------------------	---

	<p>parken yderligere ned til 176-220 km² afhængig af parkstørrelsen på mellem 800-1.000 MW. Det endelige parkområde vil derfor først blive endeligt fastlagt i forbindelse med det konkrete projekt, der defineres af koncessionsvinder. Det endelige opstillingsområde og opstillingsmønster vil fremgå af den miljøvurdering (VVM), som skal udføres for det konkrete projekt.</p> <p>På baggrund af høringssvar er det præciseret, at vurderingen af den visuelle påvirkning skal inddrage en mølle med 280 meter totalhøjde.</p> <p>I forhold til råstoffer fremgår det af afgrænsningsudtalelsen, at SMV'en skal redegøre for eksisterende udlagte eller mulige råstofområder og indeholde en vurdering af den forventede påvirkning ift. udnyttelsen af disse fra både selve havvindmølleparken og ilandføringskablerne.</p> <p>På baggrund af høringssvar er det præciseret, at Kystdirektoratets indvindingsområde skal indgå i vurderingen.</p> <p><u>Energistyrelsens øvrige bemærkninger til høringssvarene, som ikke har kunnet adresseres i afgrænsningsnotatet af juni 2020</u></p> <p>I forhold til bemærkningen fra høringssvar om, at Thor Havvindmølleparker ikke opfylder kravet om "langt fra kysten", jf. Energifaftalen 2018, så følger placeringen af Thor det politiske mandat for parkens etablering, idet placeringen af parken blev aftalt i forligskredsen d. 28. februar 2019 til minimum 20 km fra kysten.</p> <p>I forhold til bemærkningen om bredde for kablerne, er dette specifikt for det endelige projekt og ikke i relation til SMV. Dette behandles i forbindelse med miljøkonsekvensvurdering af landprojektet.</p>
--	---

H. Kumulative forhold på havet

Hørings svar (Aktnr.)	Opsummering af høringssvar
28, 36, 39, 40, 41, 43, 50, 51, 60, 62	<p>Flere høringssvar bemærker, at Thor Havvindmøllepark samt Vesterhav Syd og Nord Havvindmølleparker samlet vil udgøre en stor visuel og naturmæssig påvirkning. Et høringssvar fremhæver især områderne mellem Nr. Lyngvig Fyr og op forbi Vrist og Langerhuse, da disse i forvejen vil blive påvirket af Vesterhav Syd og Nord. Et høringssvar bemærker, at de kumulative visuelle påvirkning forværres yderligere, da man også kan se landvindmøller flere steder langs Vestkysten. Der opfordres i et høringssvar til at koordinere parkerne samlet, så det akkumulative visuelle udtryk mindskes. I denne sammenhæng foreslår et høringssvar specifikt at flytte den nordlige afgrænsning af koncessionsområdet for Thor længere mod syd på for at undgå visuelt sammenfald med Vesterhav Nord.</p>

	<p>Et høringssvar bemærker, at den kumulative virkning af de tre parker bør undersøges i forhold til fugle, herunder andre effekter, som f.eks. forurening, fiskeri eller projekter i nabolande, som kan have en indflydelse på en fuglearts 'flyway'. Endvidere peges der på, at den kumulative virkning af marine havpattedyr i både anlæg og driftsfasen bør undersøges, herunder den samlede støjpåvirkning og behov for støjafblødende tiltag fra de tre parker i anlægsfasen. Hertil bemærker et høringssvar, at man ikke bør inddrage tyske og hollandske projekter i en kumulativ betragtning af undervandsstøjs påvirkning af marine pattedyr. Dette synes meningsfyldt ved projekter, der opføres inden for det samme område i samme tidsperiode. For Thor-projektet vurderes hollandske og tyske projekter ikke at være af betydning, da afstanden til disse projekter og muligheden for udbredelse af undervandsstøj fra disse projekter vil være relativt lokal - ikke flere hundrede kilometer.</p> <p><u>Energistyrelsens håndtering af høringssvar i afgrænsningsnotatet (juni 2020)</u></p> <p>Energistyrelsen har i afgrænsningsudtalelsen stillet krav om, at kumulative virkninger, herunder fra Vesterhav Nord og Syd, skal indgå både i forhold til vurderingen af den visuelle påvirkning, påvirkningen på havpattedyr fra undervandsstøj og påvirkningen på fugle. For så vidt angår fugle og kumulative virkninger, så bemærker Energistyrelsen, at der ikke på baggrund af miljørapporten er påpeget begrænsninger, som kan relateres til kumulative effekter på fugle relateret til Thor, Vesterhav Nord og Vesterhav Syd.</p> <p>Energistyrelsen skal i øvrigt bemærke, at der på baggrund af miljørapporten og de indkomne høringssvar netop tages hensyn til kumulative visuelle effekter for særligt Thor og Vesterhav Nord. Det betyder, at parken rykkes sydpå, og at den nordlige del af området ikke vil blive benyttet.</p>
--	--

I. Alternative løsninger

Hørings svar (Aktnr.)	Opsummering af høringssvar
5, 14, 19, 36, 39, 42, 50, 62	<p>Flere høringssvar bemærker, at Vesterhav Syd og Nord Havvindmøllepark bør lægges sammen med Thor Havvindmøllepark, og at der bør foretages økonomiske, naturmæssige og miljømæssige vurderinger af en sammenlægning. I flere høringssvar foreslås Thor placeret ved den kommende energiø i Nordsøen.</p> <p>Et høringssvar foreslår at placere vindmøllerne i de mindre tætbefolkede områder som f.eks. vest for Aalborg og Nissum Bredning i stedet for Thor Havvindmøllepark.</p> <p><u>Energistyrelsens håndtering af høringssvar i afgrænsningsnotatet (juni 2020)</u></p> <p>Høringssvar som ikke er direkte rettet mod afgrænsning af miljørapporten er ikke medtaget i afgrænsningen, da det falder uden for rammerne af arbejdet med miljørapporten.</p> <p><u>Energistyrelsens øvrige bemærkninger til høringssvarene, som ikke har kunnet adresseres i afgrænsningsnotatet af juni 2020</u></p>

	<p>I forhold til høringssvar om at Vesterhav Syd og Nord Havvindmøllepark bør lægges sammen med Thor Havvindmøllepark, eller at Thor placeres ved den kommende energiø i Nordsøen, er det politiske mandat at etablere Thor, Vesterhav Syd og Vesterhav Nord som selvstændige projekter med selvstændige placeringer. For så vidt angår energiøen i Nordsøen er dette også et selvstændigt projekt, som ikke er relateret til Thor, Vesterhav Syd og Vesterhav Nord. Alle de nævnte parker indgår desuden i regeringens samlede planer for den grønne omstilling, idet hver enkel havmøllepark og dertil hørende MW-kapacitet leverer sit individuelle bidrag til en grøn elproduktion.</p>
--	---

J. Økonomisk kompensation og ejendomsværditab

Hørings svar (Aktnr.)	Opsummering af høringssvar
15, 69	<p>Et høringssvar bemærker, at lodsejere i området bør kompenseres økonomisk ved f.eks. at kunne købe anparten i Thor Havvindmøllepark, men så allerhelst at projektet blev droppet helt, mens et andet høringssvar bemærker, at der bør indføres en form for kompensationsordning efter samme model, som den der findes for landvindmøller.</p> <p><u>Energistyrelsens håndtering af høringssvar i afgrænsningsnotatet (juni 2020)</u> Høringssvar som ikke er direkte rettet mod afgrænsning af miljørapporten er ikke medtaget i afgrænsningen, da det falder uden for rammerne af arbejdet med miljørapporten.</p> <p><u>Energistyrelsens øvrige bemærkninger til høringssvarene, som ikke har kunnet adresseres i afgrænsningsnotatet af juni 2020</u> I forbindelse med etablering af VE-anlæg i nærheden af en beboelsejendom kan der for borgere og beboelsejendomme søges økonomisk kompensation under tre forskellige kompensationsordninger: værditabsordningen, salgsoptionsordningen og VE-bonusordningen. Thor Havvindmøllepark er dog ikke omfattet af disse ordninger, da Thor ikke etableres i nærheden af beboelsejendomme og heller ikke er udpeget som en kystnær havvindmøllepark. For den del af Thor-projektet, som etableres på land, kan lodsejere som bliver berørt af kabellægning eller etablering af koblingsstationer modtage erstatning efter gældende regler, hvilket håndteres ifm. Energinets lodsejerforhandlinger og anlægsarbejdet for projektet for landanlægget.</p>

Høringssvar vedrørende forhold på land³

³ Opmærksomheden henledes i øvrigt på, at høringssvar direkte relateret til VVM af det konkrete projekt for landanlægget er adresseret i afgrænsningsudtalelsen for landanlægget

K. Visuelle forhold og landskab

Hørings-svar (Aktnr.)	Opsummering af høringssvar
24, 27, 29, 36, 44, 55, 50	<p>Enkelte bemærker, at påvirkningen på klitlandskaber bør undersøges, og det bemærkes derudover, at stranden bør friholdes for skæmmende installationer, og at der skal være fri passage ved ilandføringspunktet.</p> <p>Det bemærkes endvidere, at transformerstationen i Idomlund bør etableres med et ensartet udtryk, at den visuelle påvirkning bør forsøges mindsket, samt at anlægget ikke bør placeres i beskyttet natur. I et andet høringssvar bemærkes det, at nuværende hegn bør nedtages, og der bør etableres et nyt ensartet hegn bag randbeplantningerne. Mest mulig af skovbeplantningen i Idomlund plantage langs Idomlundvej ønskes bibeholdt. Der bør endvidere foretages visualiseringer af transformatorstationen i dagslys og om natten både i anlægsfasen og i driftsfasen. Et høringssvar foreslår, at man bør inddrage arkitekter til at designe landanlæggene.</p> <p><u>Energistyrelsens håndtering af høringssvar i afgrænsningsnotatet (juni 2020)</u></p> <p>Energistyrelsen har i afgrænsningsudtalelsen fastlagt, at SMV'en skal indeholde en vurdering af den forventede visuelle påvirkning fra den type anlæg, som forventes opstillet, men at der skal være tale om en overordnet påvirkning, da den konkrete placering eller udformning af landanlæggene ikke behandles i SMV'en. Vurderingen skal ligeledes omfatte områder med særlig landskabelig eller kulturhistorisk værdi, hvor den visuelle påvirkning kan forventes at være særligt problematisk, og hvor der derfor skal være særlig opmærksomhed i forbindelse med udformning af det konkrete projekt, f.eks. inden for udpegede landskabsområder, inden for kirkebyggelinjer eller fredede områder. Det fremgår ligeledes af afgrænsningsudtalelsen, at miljørapporten så vidt muligt skal give anbefalinger til, hvordan der i forbindelse med udformningen og miljøvurderingen af det konkrete projekt kan ske tilpasning af f.eks. placering eller udformning af anlæggene for at mindske miljøpåvirkningerne.</p> <p>Energistyrelsen skal bemærke, at der i forbindelse med miljøvurderingen af det konkrete projekt for landanlægget (VVM), herunder koblingsstationerne ved Volder Mark og Idomlund, vil blive redegjort for den visuelle påvirkning og påvirkningen på landskab og naturmæssige forhold.</p>

L. Støjpåvirkninger og sundhed

Hørings-svar (Aktnr.)	Opsummering af høringssvar
-----------------------	----------------------------

udfærdiget af Miljøstyrelsen: <https://mst.dk/media/201332/afgraensningsudtalelse-for-landanlaeg-til-thor-havvindmoellepark-18-08-2020.pdf>

27	<p>Et hørings svar bemærker, at der bør foretages støjberegninger for transformerstationen, og at der skal vælges den bedst mulige teknologi til at reducere støjbelastningen.</p> <p><u>Energistyrelsens håndtering af hørings svar i afgrænsningsnotatet (juni 2020)</u></p> <p>Det fremgår af afgrænsningsudtalelsen, at SMV'en skal redegøre for den støjpåvirkning, som kan forventes fra den type landanlæg, der skal etableres i forbindelse med Thor Havvindmøllepark. Denne vurdering vil dog være en overordnet vurdering, da den præcise placering og udformning ikke behandles i SMV'en. En konkret vurdering af, om vejledende støjgrænser kan overholdes og støjens udbredelse ift. omkringliggende støjfølsom anvendelse forventes at blive belyst i miljøvurderingen af det konkrete projekt (VVM), hvor Miljøstyrelsen er myndighed.</p>
----	--

M. Tracé (linjeføring og udformning af anlæg)

Hørings svar (Aktnr.)	Opsummering af hørings svar
10, 20, 34, 51, 58, 60, 63, 65	<p>Et hørings svar påpeger, at linjeføringen på land bør placeres ved eksisterende kabelføringer i området. Et andet hørings svar bemærker, at deres ejendom bliver berørt af kabeltracéet og foreslår at tracéet rykkes 200-300 meter længere syd på. Et hørings svar bemærker, at kabelføringen ca. 2000-500 meter før transformerstationen ved Idumlund bør tage udgangspunkt i en linjeføring længst mulig mod nordøst i den viste tracé, for at friholde størst muligt samlet areal til jordbrugsformål eller formål, der eventuelt i fremtiden måtte afløse udnyttelsen til jordbrug.</p> <p>Et hørings svar bemærker, at udvidelsen af den eksisterende højspændingsstation sker på naboarealer til statsvej 418 Rinkøbing-Holstebro, hvor der på de til statsvejen grænsende ejendomme er tinglyst adgangsbegrænsning og vejbyggelinjer. Hørings svaret forudsætter, at den udvidede højspændingsstation ved Idomlund fortsat skal adgangsbetjenes via kommunevejen Idomlundvej uden direkte adgang til statsvejen, og at den videre planlægning tilpasses de på naboarealerne tinglyste vejbyggelinjer (25 m fra vejmidte + højde-og passagetillæg).</p> <p>Et hørings svar bemærker, at det er for tidligt at sige om de tekniske anlæg etableres indendørs (GIS) ud over lynaflederne. Det bemærkes, at koblingsudstyret (switching equipment) kan og vil blive installeret indendørs (GIS), men det forventes at, andet udstyr påkræves for at opfylde krav til nettilslutning placeret udendørs. Dette bør reflekteres i projektbeskrivelsen i både SMV og VVM.</p> <p>Et hørings svar fremhæver følgende sektion fra rapporten: <i>"Da påvirkningerne og konsekvenserne heraf afhænger af den konkrete placering og udformning af anlæggene, men også af typen af f.eks. rekreativ anvendelse og omgivelserne på et konkret sted, vurderes indvirkningen kun at kunne belyses for et overordnet niveau i miljørapporten og på den måde give eksempler på den type visuel påvirkning, som kan forventes, hvis projektet gennemføres"</i>. Hertil vurderer hørings svaret, at denne upræcise beskrivelse af placering ikke hænger sammen med energibeslutningen fra januar 2020, som omfattede beskrivelsen af, at der er fundet en passende placering af transformerstationen.</p>

	<p>Et høringssvar bemærker, at den planlagte indsnævring til et ca. 50-70 meter bredt arbejdsbælte, når det præcise kabeltracé er fastlagt, risikerer ikke at være tilstrækkeligt, hvor miljøvurderingen bør tage udgangspunkt i et bredere arbejdsbælte.</p> <p>Et høringssvar bemærker til ilandføringspunktet ved Tuskær, at det er en strækning hvor Kystdirektoratet udfører kystbeskyttelse i form af sandfodringer. Det skal derfor koordineres med Kystdirektoratet, i hvilken periode den landgående kabelføring anlægges, så det ikke foregår på samme tid med sandfodringer. Det antages tillige, når anlægget er anlagt, at det ikke får betydning for de løbende sandfodringer, Kystdirektoratet foretager her.</p> <p><u>Energistyrelsens håndtering af høringssvar i afgrænsningsnotatet (juni 2020)</u></p> <p>Energistyrelsen har vurderet, at høringssvar vedr. det konkrete tracé, forholdet og forløbet ift. omkringliggende ejendomme samt miljøpåvirkningerne ikke er relevante for SMV'en, men retter sig mod den miljøvurdering, der foretages af det konkrete projekt på land (VVM), da der er tale om mere specifikke forslag til løsninger eller forhold vedr. det konkrete projekt. I afgrænsningsudtalelsen er det således kun et krav, at SMV'en forholder sig til den øvrige arealanvendelse i området på et overordnet niveau. Høringssvarene i forhold til det konkrete tracé og tilpasning af dette har derfor ikke givet anledning til ændringer i afgrænsningsudtalelsen for så vidt angår vurderingen af miljøpåvirkningen fra landanlæggene i SMV'en.</p>
--	--

N. Landrelateret dyreliv og natur

Hørings svar (Aktnr.)	Opsummering af høringssvar
20, 24, 27, 41, 50, 64	<p>Det bemærkes, at påvirkningen af dyreliv på land generelt bør undersøges, og at landanlægget bør tage højde for beskyttede naturområder og deres flora og fauna, herunder specifikt ynglesæsoner og dyrs bevægelighed. Der bør også indtænkes muligheder for at etablere nye naturområder. Endvidere bemærkes det, at bygninger, tilkørselsveje mv orienteres mod vest, væk fra plantagen, samt at disse arealer afskærmes med jordvolde, beplantning eller lign.</p> <p>Et høringssvar vil sikre sig, at der bliver fri passage på stranden, efter at kablerne er ført i land nord for Tuskær.</p> <p>Et høringssvar bemærker, at SMV'en skal forholde sig til landprojektets påvirkning på overfladevande og grundvand i henhold til indsatsplanerne jf. BEK 448 af 11/04/2019 og BEK 449 af 11/04/2019, og at påvirkningerne også bør belyses i miljøvurderingen af det konkrete projekt (VVM). Høringssvaret bemærker ligeledes, at SMV'en bør liste hvilke konkrete målsatte overfladevandområder og grundvandsforekomster, der vil kunne blive direkte og indirekte påvirket af etablering af landanlægget – både i anlægsfasen og i driftsfasen samt tilstanden for forekomsterne, herunder om landanlæggene til Thor forventes at være i konflikt med gældende vandområdeplaner.</p>

	<p><u>Energistyrelsens håndtering af høringsvar i afgrænsningsnotatet (juni 2020)</u></p> <p>Det fremgår af afgrænsningsudtalelsen, at SMV'en skal indeholde en vurdering af den forventede mulige indvirkning på arter og naturtyper fra landanlæggene til projektet og have fokus på særligt sårbare og beskyttede naturtyper eller arter i området, hvor der i forbindelse med det senere konkrete projekt er grund til ekstra opmærksomhed i forhold til anlægsmetoder og -perioder, afværgeforanstaltninger eller overvågning, f.eks. ved nedgravning af kabler gennem klitfredede områder, områder med høj biodiversitet eller krydsning af vandløb. Det fremgår ligeledes, at SMV'en derfor også så vidt muligt skal give anbefalinger til, hvordan der i forbindelse med udformningen og miljøvurderingen af det konkrete projekt kan ske tilpasning af f.eks. placering eller udformning af anlæggene for at mindske miljøpåvirkningerne.</p> <p>I forhold til påvirkning af overfladevand og grundvand fremgår det af afgrænsningsudtalelsen, at SMV'en skal indeholde en generel vurdering af den påvirkning, som landanlæggene vil kunne have på overfladevand og grundvand og så vidt muligt give anbefalinger til, hvordan der i forbindelse med udformningen og miljøvurderingen af det konkrete projekt kan ske tilpasning af f.eks. placering eller udformning af anlæggene for at mindske miljøpåvirkningerne. En konkret vurdering af påvirkning i både anlægs- og driftsfasen sker ikke i SMV'en, men i forbindelse med miljøvurderingen af det konkrete projekt på land (VVM).</p>
--	--

O. Ejendomsforhold og økonomisk kompensation

Hørings svar (Aktnr.)	Opsummering af høringsvar
51	<p>Et høringsvar bemærker, at det bør være klart om koncessionsvinderens kystnære transformerstation (substation) og Energinets kystnære transformerstation (substation) er tætliggende, men separate transformerstationer, eller om de deler samme bygningskompleks. Det bemærkes også, at bygningsfasen (herunder tidsperiode) vil være forskellige for hver kystnære transformerstation (substation).</p> <p><u>Energistyrelsens håndtering af høringsvar i afgrænsningsnotatet (juni 2020)</u></p> <p>Høringsvar, som ikke er direkte rettet mod afgrænsning af miljørapporten, er ikke medtaget i afgrænsningen, da det falder uden for rammerne af arbejdet med miljørapporten, herunder den konkrete udformning og placering af landanlæggene.</p> <p>Energistyrelsen skal dog bemærke, at koncessionsvinders og Energinets kystnære transformerstation vil være tætliggende, men udgøre to separate bygninger.</p>

P. Proces

Hørings svar (Aktnr.)	Opsummering af høringsvar

<p>6, 27, 36, 39, 40, 51, 60, 68</p>	<p>Flere høringssvar er positivt stemte over for processen og anerkender, at de med høringen over afgrænsningen af SMV'en bliver inkluderet på et tidligt stadie. Flere høringssvar fremhæver også, at materialet er let tilgængeligt på hjemmesiden, omend et høringssvar kritiserer at bestemt materiale kun er tilgængeligt på engelsk. Et enkelt høringssvar udtrykker også utilfredshed med inddragelsesprocessen og henviser til processen om Vesterhav Nord som eksempel på, at man ikke får medbestemmelse i borgerinddragelsesprocesser. Et høringssvar undrer sig også over, at høring af ideoplægget ikke fremgår af hjemmesiden for Thor. Endelig er der et høringssvar, som ønsker, at der gøres mere ud af at fortælle, hvordan man er nået frem til det konkrete projekt for Thor Havvindmøllepark, samt hvilke alternative løsninger, der måtte være. Et høringssvar kritiserer høringmaterialet for landanlæggene, som vedkommende mener er for upræcist, hvilket gør det svært at indgive bemærkninger til.</p> <p>Et høringssvar har en række spørgsmål og bemærkninger til processen omkring tilladelser mv. til etableringen af Thor. Der er også høringssvar omkring fleksibilitet for markedsaktørerne til at udvikle og sidenhen etablere en havvindmøllepark ud fra kommercielle afvejninger, men inden for de miljømæssige rammer sat af SMV'en og sidenhen VVM'en. Det nævnes også, at man bør undgå at foreslå afværgeforanstaltninger i SMV'en, idet afværgeforanstaltninger vil være mere relevante at beskrive i forbindelse med et konkret projekt. Endelig nævnes det, at Forsvarets krav om afværgeforanstaltninger bør være kendte for bydere inden budafgivelse, så omkostninger til dette kan indregnes i forbindelse med budafgivelse.</p> <p><u>Energistyrelsens håndtering af høringssvar i afgrænsningsnotatet (juni 2020)</u></p> <p>Høringssvar, som ikke er direkte rettet mod afgrænsning af miljørapporten, er ikke medtaget i afgrænsningen, da det falder uden for rammerne af arbejdet med miljørapporten, herunder høringssvar vedr. processen, efterfølgende tilladelser til Thor og tilgængeligheden af materialet på hjemmesiden.</p> <p><u>Energistyrelsens øvrige bemærkninger til høringssvarene, som ikke har kunnet adresseres i afgrænsningsnotatet af juni 2020</u></p> <p>Energistyrelsen skal i øvrigt bemærke, at der er to forskellige hjemmesider vedrørende Thor, idet udbuddet håndteres på én hjemmeside, og er rettet mod byderne på projektet, mens en anden hjemmeside er mere borgerrettet, og vedrører miljøvurderinger (SMV-proces og miljøkonsekvensvurdering af landanlægget). De to hjemmesider er dog forbundne, så man ledes fra den ene til den anden. Derudover er SMV-processen blevet kørt over Høringsportalen. Miljøkonsekvensvurderingen (VVM) håndteres på en hjemmeside hos Miljøstyrelsen, idet Miljøstyrelsen er myndighed for miljøkonsekvensvurdering af anlæg på land. Der er også her forbindelser mellem hjemmesiderne hos Energistyrelsen og Miljøstyrelsen.</p> <p>Høringssvar, som vedrører de mere udbudsrettede forhold, som er relevante for byderne, fx fleksibilitet for markedsaktørerne til at udvikle og sidenhen etablere en havvindmøllepark ud fra kommercielle afvejninger, samt at Forsvarets krav om afværgeforanstaltninger bør være kendte for bydere inden budafgivelse, håndteres konkret i Q&A-processen til Thor-udbuddet og indgår således ikke i selve SMV'en.</p>
--	--

--	--

Q. Andet

Hørings svar (Aktnr.)	Opsummering af hørings svar
4, 6, 8, 10, 18, 19, 22, 26, 27, 29, 31, 33, 35, 39, 40, 51, 57, 60, 69	<p>Flere hørings svar stiller spørgsmål ved, at man vælger at bygge Thor, når Folketinget har vedtaget at man ikke vil bygge flere kystnære havvindmølleparker. Flere hørings svar stiller også spørgsmål ved, om der er brug for elektriciteten fra Thor og efterspørger en plan for dette, før parken etableres. Et enkelt hørings svar bemærker også, at man i 2027 blot kan etablere Thoriumbaseret atomkraft i stedet for vind. Enkelte bemærker også, at der bør forelægges en redegørelse for, hvordan beslutningen om at etablere to energier påvirker behovet for Thor Havvindmøllepark.</p> <p>Der udtrykkes også et ønske om, at kablet og transformestationen på Volder Mark for Thor Havvindmøllepark fremtidssikres, så kommende solcelleparker i området omkring ilandføringspunktet og kabeltracéet kan bruge anlæggene og dermed undgå anlægsarbejde ad flere omgange. Et hørings svar bemærker, at der i både Klimarådets rapport samt i regeringen forslag til ny klimaplan omtales nye omstillingselementer og Power-to-X-teknologier (PtX). Hertil bemærkes det, at det ikke fremgår klart, hvordan de 49 ha. til transformieranlægget skal disponeres, og om der er afsat plads til fx PtX, hvilket bør præciseres i det kommende arbejde.</p> <p>Et hørings svar bemærker, at Idomlundvej bør forbedres, før anlægsarbejdet starter, og det påpeges også, at hvis den nuværende private vej øst for stationen nedlægges, og hvis man samtidig ønsker at opretholde en form for gangsti imellem Idomlundvej og Ringkøbingvej, så bør dette ske på Energinets arealer uden for skoven, da afsenderen af hørings svaret ikke er parat til at udlægge areal til en vej i det stærk reducerede skovareal.</p> <p>Et hørings svar bemærker, at eventuelle ekstra tilladelser til GIS-bygningen og øvrige landanlæg bør danne præcedens for, hvad der bliver tilladeligt for øvrige beboere inden for 5 km af landanlægget.</p> <p>To hørings svar bemærker muligheden for at anvende overskudsvarme fra transformestationen på Volder Mark til grøn varme i det lokale fjernvarmenet med 280 forbrugere koblet til Bøvling Varmeværk og 200 forbrugere koblet til Bækmarksbro Varmeværk. Det bemærkes, at sådan et projekt kan være med til at øge den lokale opbakning til projektet, hvis det medfører, at varmeprisen kan sænkes, hvilket det formentligt kan.</p> <p>Et hørings svar bemærker, at der bør indgå en vurdering af møllernes slutfase herunder forventninger til håndtering af brugte møllevinger, tårne mv.</p> <p>Et hørings svar vil have bekræftet, at "O&M harbor base" i drift og konstruktionsfasen ikke er med i VVM for landanlægget.</p>

	<p>Et høringsvar bemærker, at Klimapartnerskabet for energi- og forsyningssektoren anbefaler, at der gennemføres en strategisk miljøvurdering samtidigt på flere af de arealer, der er identificeret som de mest oplagte jf. Energistyrelsens screening af de danske farvande for mulige placeringer til ny havvind. Det anbefales i denne sammenhæng, at denne tilgang følges på fremtidige havvindprojekter efter Thor og dermed også, at vindende byder fremadrettet overtager flere af de undersøgelser, der laves i forbindelse med Thor.</p> <p><u>Energistyrelsens håndtering af høringsvar i afgrænsningsnotatet (juni 2020)</u> Høringsvar, som ikke er direkte rettet mod afgrænsning af miljørapporten, er ikke medtaget i afgrænsningen, da det falder uden for rammerne af arbejdet med miljørapporten.</p> <p><u>Energistyrelsens øvrige bemærkninger til høringsvarene, som ikke har kunnet adresseres i afgrænsningsnotatet af juni 2020</u> Høringsvar vedr. konkret udformning af landanlægget og vejforhold indgår ikke i SMV'en, men kan potentielt indgå i miljøvurderingen af det konkrete anlæg på land (VVM), såfremt Miljøstyrelsen finder det relevant. Demonteringsfasen for en kommende havvindmøllepark indgår ligeledes ikke i SMV'en, men vil blive adresseret i den kommende miljøvurdering af det konkrete anlæg på havet (VVM). Der er afgivet en række høringsvar, som ikke er direkte relateret til miljøvurderingen af projektet omkring Thor Havvindmøllepark, fx hvorvidt der er brug for elektriciteten fra Thor, at man kan anvende Thoriumbaseret energi, mv. I forhold til de høringsvar, som spørger om der er afsat plads til PtX, om der er set på mulighed for brug af overskudsvarme, valg af driftshavn mv., kan Energistyrelsen anføre, at flere af disse forhold ikke er adresseret på nuværende tidspunkt, og at de vil blive håndteret, når og hvis det bliver aktuelt.</p>
--	--

2. Oversigt over indkomne høringsvar i 1. offentlige høringsfase

Myndigheder				
Energistyrelsens aktnr.*	Afsender	Dato	Ingen bemærkninger	Emner
12	Sikkerhedsstyrelsen	06/05/2020	X	
13	Søfartsstyrelsen	06/05/2020	X	
21	Ringkøbing-Skjern Kommune	18/05/2020	X	
34	Transportministeriet (Vejdirektoratet og Trafik-, bolig- og byggestyrelsen)	28/05/2020		C, E, M
35	Holstebro Kommune	28/05/2020		E, Q
58	Holstebro Kommune	29/05/2020		M

59	Miljø- og fødevareministeriet	29/05/2020		B
64	Miljø- og fødevareministeriet (Miljøstyrelsen)	29/05/2020		D, N
65	Miljø- og fødevareministeriet (Kystdirektoratet)	02/06/2020		G, M
66	Miljø- og fødevareministeriet (Miljøstyrelsen)	29/05/2020		G
69	Lemvig Kommune	09/06/2020		A, C, O, Q

Interessenter				
Energistyrelsens aktnr.	Afsender	Dato	Ingen bemærkninger	Emner
24	Ejerforeningen Trans Ferieby	19/05/2020		A, B, C, D, E, F, G, K
32	Danmarks Fiskeriforening	27/05/2020		E, D
31	Bøvling varmeværk	28/05/2020		Q
36	Foreningen Stop Vesterhav Nord	28/05/2020		A, G, H, I, K, P
39	Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit	28/05/2020		G, H, I, P, Q
40	Foreningen Stop Vesterhav Syd	28/05/2020		A, E, H, G, P, Q
41	Fjaltring Trans Beboerforening	28/05/2020		A, C, F, H, N, G
44	Danmarks Naturfredningsforening – Afdelingen for Lemvig Kommune	28/05/2020		D, K
50	Danmarks Jægerforbund	29/05/2020		B, D, H, I, N
51	RWE	29/05/2020		B, D, E, G, H, M, O, P, Q
60	Wind Denmark og Dansk Energi	29/05/2020		A, B, D, E, H, K, M, P, Q
63	Vattenfall	29/05/2020		M

*Aktnumrene stemmer ikke fuldstændig overens med antallet af høringssvar, idet der er 70 aktnumre men 67 høringssvar. Det skyldes, at nogle svar er sendt to gange.

Lodsejere				
Energistyrelsens aktnr.	Afsender	Dato	Ingen bemærkninger	Emner
1	Privat	25/04/2020		A, E
2	Privat	25/04/2020		C

3	Privat	25/04/2020		G
4	Privat	25/04/2020		A, I
5	Privat	25/04/2020		A, F, I
6	Privat	26/04/2020		A, F, G, P, Q
7	Privat	26/04/2020		G
8	Privat	27/04/2020		Q
9	Privat	02/05/2020		A, F, G
10	Privat	03/05/2020		M, Q,
14	Privat	11/05/2020		A, C, F, I
15	Privat	10/05/2020		A, F, J
16	Privat	13/05/2020		A, G
17	Privat	15/05/2020		A, G
18	Privat	15/05/2020		G, Q
19	Privat	15/05/2020		A, F, G, I, Q
20	Privat	18/05/2020		M, N,
22	Privat	17/05/2020		A, F, G, Q
23	Privat	17/05/2020		A
25	Privat	19/05/2020		D
26	Privat	26/05/2020		F, G, Q
27	Privat	26/05/2020		K, L, N, P, Q
28	Privat	27/05/2020		A, F, G, H
29	Privat	27/05/2020		K, Q
33	Privat	28/05/2020		A, G, Q
37	Privat	28/05/2020		Tilslutter sig høringssvar med aktnr. 36
38	Privat	28/05/2020		Tilslutter sig høringssvar med aktnr. 36
42	Privat	28/05/2020		A, G, I
43	Privat	28/05/2020		G, H
45	Privat	29/05/2020		A, G
46	Privat	29/05/2020		...45
47	Privat	29/05/2020		...45
48	Privat	28/05/2020		...45
49	Privat	29/05/2020		A, G og tilslutter sig høringssvar med aktnr. 36
52	Privat	29/05/2020		Tilslutter sig høringssvar med aktnr. 45
53	Privat	29/05/2020		Tilslutter sig høringssvar med aktnr. 36
54	Privat	29/05/2020		A, F, G
55	Privat	29/05/2020		F, K
56	Privat	29/05/2020		Tilslutter sig høringssvar med aktnr. 36
57	Privat	29/05/2020		A, E, Q
61	Privat	29/05/2020		G og tilslutter sig høringssvar med aktnr. 36

62	Privat	29/05/2020		I, H
68	Privat	13/05/2020		P
70	Privat	29/05/2020		Tilslutter sig høringsvar med aktnr. 36